

ЧЕСТЬ І ЗАКОН

**Щоквартальний
науковий журнал**

Видання засновано у 2001 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації (КВ № 21023-10823 ПР від 22.09.2014 р.)

Засновник і видавець –

Національна академія
Національної гвардії України
м. Харків, майдан Захисників України, 3
Тел./факс: (057) 732-75-12

Журнал “Честь і закон” внесено до категорії “Б” Переліку наукових фахових видань України зі спеціальностей 251 – “Державна безпека”, 253 – “Військове управління (за видами збройних сил)” (наказ МОН від 28.12.2019 р. № 1643), 081 – “Право”, 281 – “Публічне управління та адміністрування” (наказ МОН від 17.03.2020 р. № 409), 053 – “Психологія” (наказ МОН від 02.07.2020 р. № 886), 073 – “Менеджмент” (наказ МОН від 24.09.2020 р. № 1188), 255 – “Озброєння та військова техніка” (наказ МОН від 26.11.2020 р. № 1471), 254 – “Забезпечення військ (сил)” (наказ МОН від 09.02.2021 р. № 157).

Рекомендовано до друку та розміщення у мережі Інтернет вченою радою Національної академії Національної гвардії України (протокол № 4 від 25.02.2021 р.)

Політика наукового журналу “Честь і закон” передбачає відображення наукових досягнень за такими тематичними напрямками:

Службово-бойова діяльність сил оборони;

Службово-бойова діяльність сил безпеки;

Державне управління у сфері забезпечення національної безпеки;

Правове забезпечення службово-бойової діяльності;

Управління та адміністрування у сфері службово-бойової діяльності;

Психологія екстремальних видів діяльності, а також публікації матеріалів оглядового та науково-методичного характеру.

Журнал індексується науково-метричною базою даних Index Copernicus (Польща) та бібліографічною платформою Google Scholar.

Включено до каталогу Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Сайт наукового журналу “Честь і закон”
<http://chiz.nangu.edu.ua>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

БЄЛАЙ Сергій Вікторович, д-р наук з держ. упр., професор, НА НГУ (*голова редакційної колегії*);

БАЦАМУТ Володимир Миколайович, д-р військ. наук, професор, НА НГУ;

БОНДАРЕНКО Олександр Геннадійович, д-р наук з держ. упр., доцент, НА НГУ;

ГОРОДНОВ Вячеслав Петрович, д-р військ. наук, професор, НА НГУ;

ДОВГАНЬ Валерій Іванович, д-р наук з держ. упр. професор, НА ДПСУ;

КОВАЛЕНКО Микола Миколайович, д-р наук з держ. упр., професор, ХарPI НАДУ;

КОБЗАР Олександр Федорович, д-р юрид. наук, професор, НА НГУ;

КОЛЕСНІЧЕНКО Олександр Сергійович, д-р психол. наук, старший науковий співробітник, НА НГУ;

КОМІСАРОВ Олександр Геннадійович, д-р юрид. наук, професор, НА НГУ;

КОРОПАТНІК Ігор Михайлович, д-р юрид. наук, доцент, ВІКНУ;

МЕДВІДЬ Михайло Михайлович, д-р екон. наук, професор, НА НГУ;

ОХРИМЕНКО Іван Миколайович, д-р юрид. наук, професор, НАВС;

ПАЦЕК Богуслав, д-р військ. наук, професор, Ягелонський університет, Краків, Польща;

ПРИХОДЬКО Ігор Іванович, д-р психол. наук, професор, НА НГУ;

ТІМЧЕНКО Олександр Володимирович, д-р психол. наук, професор НУЦЗУ;

ФІСУН Костянтин Анатолійович, д-р екон. наук, професор, НА НГУ;

ЧЕХОВСЬКА Марія Миколаївна, д-р екон. наук, професор, НА СБУ;

НАУМЕНКО Марія Олексіївна, д-р філософії екон. напрямку, доцент, НА НГУ;

МОРОЗОВ Ігор Євгенович, канд. військ. наук, старший дослідник, НА НГУ;

РАДІОНОВ Геннадій Олександрович, канд. військ. наук, НАНГУ;

ПАЩЕНКО Віктор Володимирович, канд. техн. наук, НА НГУ

МЕДВІДЬ Юлія Іванівна, канд. пед. наук (*відповідальний секретар*), НА НГУ

ЗМІСТ

CONTENTS

Службово-бойова діяльність сил оборони

Service and combat activities of defence forces

Братко А. В., Мисик А. Б.

Bratko A., Mysyk A.

Роль Державної прикордонної служби України в системі воєнної безпеки в умовах гібридної війни 5

The role of the State Border Guard Service of Ukraine in the system of military security in the conditions of hybrid war 5

Medvid M., Babenko O., Yashchenko I.

Медвідь М. М., Бабенко О. О., Ященко І. В.

The analysis of the results of the massive saturation of Kirovovograd area with landmines by the German invaders as they retreated in January 1944 11

Аналіз результатів мінування Кіровограда німецькими окупантами під час відступу у січні 1944 року 11

Кириленко В. А., Салій А. О.

Kyrylenko V., Saliy A.

Обґрунтування критерію оцінки якості організації охорони державного кордону 18

Justification of the criteria for assessing the quality of the organization of the state border protection 18

Службово-бойова діяльність сил безпеки

Service and combat activities of security forces

Волошко С. А.

Voloshko S.

Розроблення опитувальника “Оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців підрозділів Національної гвардії України з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних” 25

Questionnaire development “Assessment of the moral and psychological state of the servicemen of the National Guard of Ukraine units of the escorting and guarding convicts” 25

Голубок М. Г., Бабков Ю. П., Жабінський В. М.

Golubok M., Babkov Yu., Zhabinskiy V.

Місце і роль Національної гвардії України у системі забезпечення обов’язкової евакуації окремих категорій населення 33

Place and role of the National Guard of Ukraine in the system of ensuring mandatory evacuation of a certain population category 33

Горєлишев С. А., Волков П. Ю.

Horielyshev S., Volkov P.

Шляхи вдосконалення системи охорони важливих державних об’єктів 40

Ways to improve the security system of important state objects..... 40

Крюков О. М., Мельніков Р. С.

Kriukov O., Melnikov R.

Математичне моделювання процесу пострілу для експлуатаційного діагностування стирання внутрішньої поверхні каналу ствола під час виконання завдань забезпечення державної безпеки 46

Mathematical modeling of the shot process for operational diagnosis of the erasure of the inner surface barrel during performing national security missions..... 46

Приходько І. І., Байда М. С.

Prykhodko I., Bayda M.

Чинники професійної діяльності військовослужбовців із забезпечення державної безпеки, що впливають на виникнення і поширення адиктивної поведінки 58

Factors of professional activity of military servants of national security affecting the development and extending of addictive behavior 58

ЗМІСТ

CONTENTS

**Суконько С. М., Шерстюк А. Д.,
Євтушенко І. В.**

Методика оцінювання ефективності організації моніторингу оперативної обстановки під час виконання правоохоронних функцій військовими частинами Національної гвардії України 66

Державне управління у сфері забезпечення національної безпеки

Мартиненко О. А.

Концептуальні засади розробки Стратегії забезпечення біологічної безпеки в Україні ... 73

Павлов Д. М., Расевич О. С.

Організаційно-правові засади підвищення ефективності взаємодії управління державної охорони України з іншими органами, які входять до складу сил безпеки і оборони України 79

Правове забезпечення службово-бойової діяльності

Мальцев В. В.

Нормативне регулювання діяльності Національної гвардії України у сфері забезпечення громадської безпеки 87

Худенко Д. М.

Загроза зловживання застосуванням безпілотних повітряних суден (на прикладі Національної поліції України) 92

Психологія екстремальних видів діяльності

**Белай С. В., Керницький О. М.,
Пасічник В. І.**

Застосування активних методів навчання слухачів магістратури вищого військового навчального закладу елементам оперативних переговорів 99

Мацегора Я. В., Колесніченко О. С.

Сучасні дослідження факторів адиктивної поведінки у військовослужбовців: закордонний досвід 107

Sukonko S., Sherstyuk A., Yevtushenko I.

Evaluation technique of effectiveness of planning and organization of monitoring the operational environment while conducting law enforcement functions by military units of the National Guard of Ukraine 66

State administration in the sphere of national security

Martynenko O.

Conceptual principles of developing a Strategy for biological security in Ukraine 73

Pavlov D., Rasevych O.

Organizational and legal principles for increasing the efficiency of interaction of the department of the state protection of Ukraine with other bodies which are a part of the security forces of Ukraine 79

Legal support of service and combat activities

Maltsev V.

Regulation of activities of the National Guard of Ukraine to ensure public security 87

Khudenko D.

Threat of abuse by the use of unmanned aircraft (on the example of the National police of Ukraine) 92

Psychology of extreme types of activity

Bielai S., Kernickiy O., Pasichnik V.

Application of active methods of teaching master's degree students of the higher military educational institution to elements of operational negotiations..... 99

Matcegora Ya., Kolesnichenko O.

Modern studies of factors of addictive behavior of military servants: foreign experience 107

ЗМІСТ

CONTENTS

Приходько І. І., Юр'єва Н. В., Лиман А. А.	Prykhodko I., Yurieva N., Lyman A.
Професіографічний опис діяльності військовослужбовців за контрактом Національної гвардії України управлінського складу 115	Professional description of activities of military administration servicemen under the contract of the National Guard of Ukraine..... 115
Черкашин О. Д., Перелигіна Л. А., Кучеренко С. М.	Cherkashin O., Pereligin L., Kucherenko S.
Застосування технік нейролінгвістичного програмування для підвищення життєстійкості та вольових якостей курсантів 125	Application of neuro linguistic programming methods to improve the life stability and voluntary qualities of coursers 125
<i>Управління та адміністрування у сфері службово-бойової діяльності</i>	<i>Management and Administration in the sphere of service and combat activities</i>
Осипенко С. М., Зозуля А. В., Синиця В. М.	Osypenko S., Zozulia A., Sinitza V.
Управління формуванням професійної компетентності випускників вищих військових навчальних закладів 133	Management of professional competence formation of graduates of higher military educational institutions 133
Сахненко О. І., Цибульська Е. І.	Sakhnenko O., Tsybulska E.
Ефективність логістичного обслуговування підприємств та неприбуткових організацій у секторі безпеки і оборони України 140	Efficiency of logistics service of enterprises and non-profit organizations in the security and defense sector of Ukraine 140
<i>Наукові досягнення Національної академії Національної гвардії України у 2020 році 147</i>	<i>Scientific achievements of National Academy of the National Guard of Ukraine in 2020 147</i>
<i>Наші автори..... 150</i>	<i>Our authors..... 150</i>

АТЕСТАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ АКАДЕМІЇ

18 листопада 2020 р. у спеціалізованій вченій раді Д 64.059.02

Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відбувся захист дисертаційної роботи начальника командно-штабного факультету **Овчаренка Вячеслава Володимировича** (за спеціальною темою) на

здобуття наукового ступеня **доктора військових наук** за спеціальністю 20.02.12 – військова кібернетика, системи управління та зв'язок.

28 травня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді СРДФ 64.726.001

Національної академії Національної гвардії України відбувся захист дисертаційної роботи ад'юнкта **Манжури Святослава Анатолійовича** (за спеціальною темою) на здобуття наукового ступеня

доктора філософії за спеціальністю 251 – державна безпека.

29 травня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді СРДФ 64.726.002

Національної академії Національної гвардії України відбувся захист дисертаційної роботи ад'юнкта **Суконька Сергія Миколайовича** (за спеціальною темою) на здобуття наукового ступеня **доктора філософії** за спеціальністю 251 – державна безпека.

02 липня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді Д 64.707.03

Національного університету цивільного захисту України відбувся захист дисертаційної роботи заступника начальника Київського факультету **Кізяна Руслана Володимировича** “Механізми державного управління системою антитерористичної безпеки України” на здобуття

наукового ступеня **кандидата наук з державного управління** за спеціальністю 25.00.05 – державне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку.

31 липня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді СРДФ 64.726.003

Національної академії Національної гвардії України відбувся захист дисертаційної роботи ад'юнкта **Колянди Валерія Вікторовича** (за спеціальною темою) на здобуття наукового ступеня

доктора філософії за спеціальністю 251 – державна безпека.

06 серпня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді К 26.503.01

Науково-дослідного інституту публічного права відбувся захист дисертаційної роботи викладача кафедри службово-бойового застосування НГУ **Кандиби Сергія Володимировича** “Адміністративно-правовий захист осіб з інвалідністю в Україні” на здобуття наукового ступеня **кандидата юридичних наук** за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

16 жовтня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді К 26.503.01

Науково-дослідного інституту публічного права відбувся захист дисертаційної роботи старшого викладача кафедри забезпечення державної безпеки **Толстоносова Димитрія Юрійовича** “Організаційно-правові засади

забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної гвардії України” на здобуття наукового ступеня **кандидата юридичних наук** за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

30 жовтня 2020 р. у спеціалізованій вченій раді СРДФ 64.726.004

Національної академії Національної гвардії України відбувся захист дисертаційної роботи ад'юнкта **Чепеля Максима Олександровича** (за спеціальною темою) на здобуття наукового ступеня **доктора філософії** за спеціальністю 251 – державна безпека.

- Бабков Юрій Павлович** – заслужений працівник освіти України, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри оперативного мистецтва Національної академії Національної гвардії України (с. 33–39)
- Бабенко Олег Олександрович** – директор Державного архіву Кіровоградської області (с. 11–17)
- Байда Максим Степанович** – старший науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України (с. 58–65)
- Братко Артем Володимирович** – кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри загальновійськових дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (с. 5–10)
- Бслай Сергій Вікторович** – доктор наук з державного управління, професор, начальник кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення Національної академії Національної гвардії України (с. 99–106)
- Волков Павло Юрійович** – ад'юнкт Національної академії Національної гвардії України (с. 40–45)
- Волошко Сергій Анатолійович** – заступник начальника командно-штабного факультету по роботі з особовим складом Національної академії Національної гвардії України (с. 25–32)
- Голубок Максим Геннадійович** – кандидат військових наук, доцент, заступник начальника кафедри оперативного мистецтва Національної академії Національної гвардії України (с. 33–39)
- Горелишев Станіслав Анатолійович** – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри тактики Національної академії Національної гвардії України (с. 40–45)
- Євтушенко Ігор Володимирович** – кандидат юридичних наук, доцент кафедри тактико-спеціальної, вогневої та спеціальної фізичної підготовки Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (с. 66–72)
- Жабінський Володимир Михайлович** – старший викладач кафедри оперативного мистецтва Національної академії Національної гвардії України (с. 33–39)
- Зозуля Артем Володимирович** – кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри оперативного та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України (с. 133–139)
- Керницький Олександр Михайлович** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення Національної академії Національної гвардії України (с. 99–106)
- Кириленко Володимир Анатолійович** – доктор військових наук, професор, головний науковий співробітник науково-дослідного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України (с. 18–24)
- Колесніченко Олександр Сергійович** – доктор психологічних наук, старший науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України (с. 107–114)
- Крюков Олександр Михайлович** – доктор технічних наук, професор, головний науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України (с. 46–57)
- Кучеренко Сергій Михайлович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах Національного університету цивільного захисту України (с. 125–132)
- Лиман Анастасія Андріївна** – науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України (с. 115–124)
- Мальцев Віталій Вікторович** – кандидат юридичних наук, начальник відділення по роботі з особовим складом військової частини 3066 Північного оперативно-територіального об'єднання Національної гвардії України (с. 87–91)
- Мартиненко Олександр Андрійович** – аспірант кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (с. 73–78)

- Мацегора Яніна Володимирівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України (с. 107–114)
- Медвідь Михайло Михайлович** – доктор економічних наук, професор, заступник начальника навчально-методичного центру – начальник відділу методичного забезпечення навчального процесу Національної академії Національної гвардії України (с. 11–17)
- Мельніков Роман Сергійович** – ад’юнкт Національної академії Національної гвардії України (с. 46–57)
- Мисик Анатолій Борисович** – доктор військових наук, доцент, професор кафедри національної безпеки та управління Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (с. 5–10)
- Осипенко Станіслав Миколайович** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри оперативного та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України (с. 133–139)
- Павлов Дмитро Миколайович** – доктор юридичних наук, доцент, начальник кафедри Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка (с. 79–86)
- Пасічник Володимир Іванович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення Національної академії Національної гвардії України (с. 99–106)
- Перелигіна Ліна Анатоліївна** – доктор біологічних наук, професор, начальник кафедри психології діяльності в особливих умовах Національного університету цивільного захисту України (с. 125–132)
- Приходько Ігор Іванович** – доктор психологічних наук, професор, начальник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ Національної академії Національної гвардії України (с. 58–65; 115–124)
- Расевич Олександр Степанович** – начальник групи транспортного забезпечення логістики управління оперативного командування “Захід” (с. 79–86)
- Салій Андрій Олександрович** – начальник відділу прикордонної служби “Селятин” Чернівецького прикордонного загону Державної прикордонної служби України (с. 18–24)
- Сахненко Оксана Іванівна** – старший викладач кафедри менеджменту та військового господарства Національної академії Національної гвардії України (с. 140–146)
- Синиця Віктор Миколайович** – командир 181 окремого батальйону матеріального забезпечення військової частини А 2925 (с. 133–139)
- Суконько Сергій Миколайович** – доктор філософії з державної безпеки, доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки Національної академії Національної гвардії України (с. 66–72)
- Худенко Дмитро Миколайович** – старший оперуповноважений Департаменту Національної поліції України (с. 92–98)
- Цибульська Елеонора Іванівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки і права Харківського гуманітарного університету “Народна українська академія” (с. 140–146)
- Черкашин Олександр Дмитрович** – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, учений секретар секретаріату вченої ради Національної академії Національної гвардії України (с. 125–132)
- Шерстюк Андрій Дмитрович** – старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Національної академії Національної гвардії України (с. 66–72)
- Яценко Ілля В’ячеславович** – старший викладач служби мовної підготовки мовного відділу Національної академії Національної гвардії України (с. 11–17)
- Юр’єва Наталія Вікторівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник науково-дослідного центру Національної академії Національної гвардії України (с. 115–124)

Наукове видання

ЧЕСТЬ І ЗАКОН

Щоквартальний науковий журнал

№ 1 (76) / 2021

Відповідальний за випуск *С. В. Бєлай*

Редактори: *Т. І. Васильченко, В. В. Бутенко*

Комп'ютерне складання і верстання:

А. О. Теплова, Ю. І. Медвідь

Формат 60×90^{1/8}. Ум. друк. арк. 17,67.

Тираж 100 прим. Зам. № 296

Видавець і виготовлювач – Національна академія Національної гвардії України

Адреса: майдан Захисників України, 3, м. Харків-1, 61001.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4794 від 24.11.2014 р.